

MELLÉKLETEK

1.számú melléklet

A Pilismaróti Bozóky Mihály Általános Iskola környezeti neveléssel, fenntarthatóságra neveléssel kapcsolatos pontjai a Pedagógiai programban (részletek)

Az iskola egészségnevelési programja

A környezet és az egészség egymástól el nem választható fogalmak. Ennek szellemében kívánjuk nevelni a gyermekeket. A környezeti nevelés programja és az egészségnevelési program témakörei egymás szerves részei.

Az egészségfejlesztő iskola folyamatosan fejleszti környezetét, ami elősegíti azt, hogy az iskola az élet, a tanulás, a munka egészséges színtere legyen.

Iskolánk ismérvei az egészségnevelés szempontjából:

- Minden rendelkezésre álló módszerrel elősegítjük a tanulók és a tantestület egészségének védelmét, az egészségfejlesztés és az eredményes tanulást.
- Együttműködést alakítunk ki a pedagógiai, egészségügyi, gyermekvédelmi szakemberek, a szülők és a diákok között.
- Kiemelt jelentőséget tulajdonítunk az egészséges étkezésnek, a testedzésnek és a szabadidő hasznos eltöltésének.
- Törekszünk arra, hogy segítsük diákjaink, az iskola dolgozói egészségmegőrzését.

Iskolánk egészségnevelési ars poétikája: „ Az egészség a legfontosabb eszköz életcéljaink megvalósítása során.”

Az egészségesebb életmód kialakítására irányuló módszerek

- Személyes példamutatás a pedagógus és az iskolai dolgozók részéről.
- Rendszeres felvilágosítás az osztályfőnök, védőnő, orvos, gyermekvédelmi szakember részéről.
- Rendszeres védőnői, iskolaorvosi, fogorvosi szűrés, ellenőrzés, megelőzés.
- Egészséges életmód vetélkedő minden év novemberében.
- Egészségügyi versenyekre való felkészülés és a versenyeken való részvétel.
- Sportversenyekre való felkészülés, és a sportversenyeken való részvétel.
- Mindennapos testnevelés.
- A tanulók fizikai állapotának mérése, folyamatos fejlesztése.

– Az egészségfejlesztés szemléletének széleskörű elsajátítása az iskolában, meghívott előadó segítségével, pedagógusok, szülők, alkalmazottak, tanulók számára. (Pl. iskolaorvos, védőnő, ÁNTSZ munkatársai, stb.)

– Az iskola környezetének szépítése.

– Gondosság az iskolai élet szervezésében, az iskolai környezet kialakításában:

Például:

⇒ évenkénti tisztasági meszelés,

⇒ higiénés feltételek biztosítása,

⇒ életkornak megfelelő tanulói bútorok biztosítása,

⇒ egyéni adottságok figyelembe vétele az ülésrend kialakításánál (magasság, látás-, hallásproblémák), az ülésrend időszakonkénti változtatása nyújtson változatosságot a gyermek szemének és gerincének terhelésében, helyes testtartás,

⇒ törekszünk arra, hogy az iskola állapota feleljen meg az egészségügyi elvárásoknak (pl. világítás, burkolatok állapota, tisztaság, az osztálytermek megfelelő, rendszeres szellőztetése, számítógépek elhelyezése, stb.),

⇒ törekszünk a tanulók munkarendjének tervezésénél a terhelés kiegyenlítetttségére, gondoskodunk a tanulók mozgásigényének kielégítéséről.

⇒ tájékozódunk a tanulók tanulást is befolyásoló egészségi állapotáról, esetleges rész képesség zavarokról, majd segítséget nyújtunk azok leküzdéséhez.

Az iskola környezeti nevelési tevékenységének kiemelt feladatai:

- a tanulóknak a környezettudatos magatartás, a környezetért felelős életvitel elősegítése; a természetet, az embert, az épített és a társadalmi környezetet tisztelő szokásrendszer megalapozása;

- tanulóinknak bemutatjuk és gyakoroltatjuk velük azokat a környezet megóvásához szükséges képességeket és készségeket, amelyek a természeti és a társadalmi környezet zavartalan működését elősegíthetik;

- a tanulók az életkoruknak megfelelő szinten – a tanórai és a tanórán kívüli foglalkozások keretében – foglalkoznak a környezet megóvásának szempontjából legfontosabb ismeretekkel:

- a környezet fogalmával,
- a földi rendszer egységével,
- a környezetszennyezés formáival és hatásaival,
- a környezetvédelem lehetőségeivel,

- lakóhelyünk természeti értékeivel,
- lakóhelyünk környezetvédelmi feladataival kapcsolatosan.

1. A környezeti nevelés az iskola minden pedagógusának, illetve minden tanórai és tanórán kívüli foglalkozás feladata.

2. Az iskolai környezeti nevelést elsősorban a következő tevékenységformák szolgálják:

a) a helyi tantervben szereplő környezetismeret, természetismeret, földrajz, történelem, biológia, fizika tantárgyak tananyagai

b) a környezeti nevelést szolgáló egyéb (tanórán kívüli) foglalkozások:

- kirándulások, túrák,

- évente egy környezetvédelemmel, természetvédelemmel foglalkozó projektnap (téma nap) szervezése a „Föld napja” alkalmából játékos vetélkedővel, akadályversennyel az alsó és a felső tagozatos tanulók számára;

- a szelektív hulladékgyűjtés

- veszélyes hulladék gyűjtése (elem, elektronikai)

Helyzetelemzés, helyzetkép

A település és a régió, a helyi értékek

Iskolánk szerves, integráns részét képezi az adott lakókörnyezetnek, településnek, régióknak.

A környezeti nevelésünk megtervezésekor kiemelt figyelmet fordítunk falunk jellegzetességeire, adottságaira, a helyi értékek és gondok feltérképezésére.

Pilismarót a Duna mellett, a Visegrádi-hegységben fekszik, lakosai túlnyomórészt magyarok.

Községünkben magas a munkanélküliség, az aktív dolgozók a környező városokban találják meg a megélhetésüket. Szelektív hulladékgyűjtésünk még nincs, a Duna-parton illegális személtlerakó alakult ki. Településünkön óvoda, iskola, könyvtár működik. Természeti és kulturális értékeink: Heckenast-kastély az ősparkkal, Felső-öböl, Kálvária-domb.

A községet átszeli a 11-es számú főút, tömegközlekedés közül csak az autóbusz forgalom van.

Közigazgatásilag Pilismaróhoz tartozik Basaharc, Duna-part üdülőtelep.

Pilismarótól északról a Duna és a Felső-öböl, délről a Visegrádi-hegység vonulata határolja, kelet – nyugat irányból Visegrád és Esztergom között helyezkedik el.

Területe a Duna – Ipoly nemzeti Park szerves része. Társadalmi, környezeti életét nagyban meghatározza a két nagy múltú, történelmi, királyi város – Visegrád, Esztergom –

közelsége.

Az iskola működése környezeti nevelési szempontból

Iskolánkban a környezeti nevelést a bennünket körülvevő természeti, társadalmi környezet nagymértékben meghatározza. A Dunakanyar és a Pilis Bioszféra Rezervátum, Duna – Ipoly Nemzeti Park mozgásterünk szerves része, így a környezeti nevelés az iskolai élet egészét átszövi, integráltan szinte minden tantárgyban megjelenik.

A célunk megvalósításának záloga, hogy reális helyzetből indulunk ki és megvalósítható, de egészséges erőfeszítést igénylő célokat tűzünk ki.

A természet- és környezetvédelem, globális és helyi környezeti problémák, a hulladékgazdálkodás kérdésköreit beépítettük a hagyományos tanórák és a kompetencia alapú tanóráink menetébe. Emellett külön projekteket, témnapokat és témaheteket rendezünk illetve öko programokat szervezünk kimondottan tanórán kívüli foglalkozásokra.

Célunk, hogy iskolánk környezeti nevelése során a tanulók ismerjék meg azokat a jelenlegi folyamatokat, amelyek következményeként bolygónkon környezeti válságjelenségek mutatkoznak. Ismerjék fel a társadalmi-gazdasági modernizáció pozitív és negatív környezeti következményeit.

A tanulók kapcsolódjanak be közvetlen környezetük értékeinek megőrzésébe, gyarapításába. Életmódjukban a természet tisztelete, a felelősség, a környezeti károk megelőzésére való törekvés váljék meghatározóvá. Szerezzenek személyes tapasztalatokat az együttműködés, a környezeti konfliktusok közös kezelése és megoldása terén.

Öko szemléletű programjainkkal magasabb szintre emeljük iskolánk környezeti nevelési programját a fenntarthatóság érdekében. Ezáltal olyan pedagógiai folyamatot kívánunk követni, melynek során formálódik tanulóink környezettudatos magatartása és kialakul a környezetért felelős életvitele.

Az öko szemlélet tulajdonképpen egy környezetbarát iskola szemlélete, amelyben meghatározó szerep jut a környezeti nevelésnek valamint a fenntarthatóság kérdéskörének, amely lehetőséget biztosít tanulóinak számára tanterven kívüli tanulási formákra (vetélkedők, pályázatok, erdei iskola, projektek), ezzel elősegíti a tanulók környezettudatos magatartásának kialakulását, amely a szülőkkel és a helyi közösséggel együttműködve részt vesz a helyi környezeti

problémák vizsgálatában, megoldásában, amely technikai- gazdasági szinten igyekszik takarékosan bánni az energiaforrásokkal, csökkenteni a hulladékok mennyiségét, az iskola külső és belső környezetét esztétikusan kialakítani és megteremteni az egészséges iskolai munka feltételeit.

Minden tanév munkaterve tervez az ökoiskola arculatához kapcsolódó környezet-és természetvédő programokat.

Belső-és külső kommunikációs csatornái /honlap, faliújságok, újság/ tükrözik az ökoiskolai célokat.

Előélet, hagyományok

- Minden év őszi papírgyűjtést szervez a diákönkormányzatunk.
- Rendszeresen részt veszünk a község hagyományőrző programjain.
- Minden tanév végén megrendezésre kerülnek az Is-is Napok.
- Minden tanévben 5 napos „erdei iskolát” szervezünk, melynek helyszínéül közvetlen természeti környezetünk szolgál, s melyet külső szakemberek (pl.: erdészek) jelenléte tesz igazán színessé.

Épület és berendezés

- Iskolánk egy 2009-2010-ben felújított, bővített iskola, mely a kor követelményeinek minden tekintetben megfelel. Az épülete hagyományos anyagokból épült, teljes körű akadálymentesítéssel rendelkezik.
- A tantermek száma, nagysága, világítása megfelelő, a termek besötétíthetők, megfelelő hőmérsékletűek.
- A mosdók mennyisége, állaga, higiénias viszonyai megfelelőek.
- Az iskola épülete barátságos, a folyosókat, tantermeket a gyermekek munkái és növények díszítik.
- A tanteremben kényelmes székek, padok vannak, és a folyosón rendelkezésre áll minden tanuló számára egy-egy zárható szekrény.
- Az iskola felszereltsége megfelelő: külön számítástechnika terem áll a tanulók rendelkezésére.
- 6 db interaktív tábla biztosítja az IKT alkalmazásának feltételeit.
- Egyéb technikai felszereltségünk kielégítő
- Testnevelés színtere a községi sportcsarnok.

Étkeztetés:

- Az iskolánknak külön étkezője van, ahol egyszerre 42 fő étkezhethet, kulturált körülmények között. Az előírásnak megfelelő étkészlettel a gyermekek önállóan terítenek.
- Iskolánkba szállítják az ételt, melynek minősége, tartalma a gyermekek számára megfelelő és egészséges.

Iskola udvara:

- Iskolánk udvara zárt, díszburkolattal ellátott, parkosított.
- Az udvaron műfüves sportpálya áll a tanulók rendelkezésére, pihenésre (padok).
- Az árnyékot nagy fák biztosítják.

Hulladékgyűjtési program

- Papírgyűjtés évente – ősszel
- Elemgyűjtés
- PET palack gyűjtése
- Vasgyűjtés és háztartási elektronikai hulladék akciószerű gyűjtése az iskolában

"Tegyük szebbé környezetünket!" program

- Az iskola udvarának és környékének megújítása és folyamatos gondozása, új növények telepítése
- madáretetők, madárodúk kihelyezése, téli madáretetés – madárbarát program elindítása
- Iskola „zöldítése”, célunk, hogy a folyosókon és az intézmény közös használatú belső helyiségeiben minél több dísznövény legyen.
- Az osztálytermek dekorálásánál elsődleges szempont az élő növények száma és ápoltsága.
- Öko faliújság , hirdetőtábla

„Energia” program”

- Energiatesen” – az „Energiakommandó”: diákokból álló csoport rendszeres ellenőrző sétája, „örjárata” az iskola egész területén – vízcsapok, világítás, szellőztetésablakbezárás stb., diákok figyelmeztetése, figyelemfelkeltő plakátok, írások közzététele az öko hirdetőtáblán– időközönkénti helyzetértékelés.
- Energia-, víz- és papírfogyasztás minimalizálása, csapok elzárása, a termekben, folyosókon a szükségleteknek megfelelő időben égjen csak a lámpa.
- Iskolai füzetek terjesztése „újra papírból” A fénymásoló papír-fogyasztás csökkentése, a kétoldalas papírhasználat ösztönzése (pl. selejt papírok röpdolgozat

írásra tökéletesek).

- Környezetbarát tisztítószer használata
- Az iskola környékének síkosság mentesítése, a gyerekek bevonásával környezetbarát módon

„Egészség” program

- Egészségnevelési projektek, témahetek
- Diákjaink délelőtti étkezésének egyik meghatározó tényezője az iskolai büfé kínálata, amely nagy hangsúlyt fektet az egészséges táplálkozásra: tejtermékek, pékáruk, zöldségek, rostos ivólevek, tea kapható.
- Cél az étkezéssel kapcsolatos műanyag hulladék (poharak és ételes dobozok) csökkentése és szelektív gyűjtése
- Kerékpáros és gyalogos közlekedést népszerűsítő programok
- Sportnapok, sportvetélkedők

Szabadidős programok

- Jeles napokhoz, környezetvédelmi világnapokhoz kapcsolódó programok: Állatok Világnapja, Föld napja, Madarak Fák napja, Víz világnapja, Energiatakarékossági világnap stb.
- Túrák, kirándulások: hétfégi és nagyobb lélegzetű kirándulások szervezése, természetjárás, szűkebb környezetünk természetvédelmi értékeinek meglátogatása
- Környezetvédelmi vetélkedők, akadályversenyek szervezése
- Ismeretterjesztő előadások

Iskolai büfé

Diákjaink délelőtti étkezésének egyik meghatározó tényezője az iskolai büfé kínálata, amely nagy hangsúlyt fektet az egészséges táplálkozásra: tejtermékek, pékáruk, zöldségek, rostos ivólevek, tea kapható.

Személyi feltételek

- Tanárok: Az iskola minden tanárainak feladata, hogy környezettudatos magatartásával, munkájával példaértékű legyen a tanulók számára.
- Diákok: Részt vesznek a környezeti nevelési programokon, magatartásukkal, aktív részvételükkel elősegítik a környezeti nevelési célok magvalósulását: vigyáznak környezetükre, figyelmeztetik társaikat a kulturált magatartásra.
- Nem pedagógus munkakörben foglalkoztatottak: Az iskola adminisztrációs és technikai dolgozói munkájukkal aktív részesei környezeti nevelési programunknak. Az iskolai adminisztráció területén fontos feladatunk, hogy

csökkentsük a felesleges papírfelhasználást, folyamatosan gyűjtjük a hulladékpapírt. Példamutató, ha a tanulók látják, hogy az iskola épületének takarítása során környezetkímélő, az egészségre nem ártalmas tisztítószeret használunk.

– Fenntartó: Célunk, hogy a fenntartó a kötelező támogatáson túl is finanszírozza az iskola környezeti nevelési programokat.

– Környezeti neveléssel is foglalkozó intézmények:

Iskolánk számára a tanórai és tanórán kívüli környezeti nevelési programot színesebbé és tartalmasabbá teszi a múzeumok, állatkertek, nemzeti parkok meglátogatása (pl.: Duna Múzeum, Visegrádi Vadaspark, Búbánatvölgy Természetvédelmi Terület, Duna-Ipoly Nemzeti Park, Zebegényi Szőnyi Múzeum, Esztergom Várhegy, Visegrád Fellegvár – Salamon torony, Dömös Rám-szakadék, Prépostsági altemplom, stb.)

Alapelvek, jövőkép, célok

Alapelvek, jövőkép

Célunk olyan emberek nevelése, akik a természeti és társadalmi környezet szépségeire nyitottak, ezeket tudják értékelni, majd a természettel harmonikusan tudnak együtt élni, életvitelüket harmonikusan tudják vezetni, ezért a nevelésnek a valóságos életben kell gyökereznie.

Konkrét célok:

- A környezeti nevelés az oktatás és nevelés valamennyi területén jelenjen meg!
- Erősítsük a tantárgyközi kapcsolatokat, hogy a tanulók egységben lássák az egy témához tartozó ismereteket!
- A pedagógusok, a felnőtt dolgozók és a szülők személyes példájukkal legyenek a környezettudatos életvitel hiteles terjesztői!
- Törekedjünk az iskola tisztaságának javítására, a szemét mennyiségének csökkentésére.
- Takarékoskodjunk az energiaforrásokkal!
- A tanulók ismerjék meg szűkebb környezetüket, lássák az értékeket, problémákat, ápolják a hagyományokat!
- A testnevelés órákat lehetőség szerint a szabadban tartjuk.

2.számú melléklet

Interjú Merczi Katalin öko-munkacsoport vezetőjével

Mikor lett a tantestület tagja?

2012/2013-as tanévet már itt kezdtem el a Bozóky iskolában.

Melyik évben nyerte el az iskola az Ökoiskola címet?

Az iskola 2015-ben pályázta meg az ökoiskolai címet, amit a következő tanévben el is nyert, így 2016-tól viseljük ezt a címet.

Hogyan indították el a pályázatot? Milyen feltételeknek kellett teljesülnie, hogy az iskola megnyerje a címet?

A pályázat beadásához nagyon sok feltételnek meg kellett felelnie az iskolának. Pontozási rendszer szerint kellett értékelnünk magunkat, aszerint, hogy mennyire vagyunk már ökosak. Szerencsére az iskolában már régóta működtek olyan projektek pl.: témahét, témanap, amik hozzásegítettek a megfelelő pontszám eléréséhez, így a beadáshoz elegendő pontszámmal rendelkezünk. Például, ha valami már működött az iskolában, akkor három pontot kapott, ha valami még nem, akkor nullát. Volt egy egységes pontszám, amit el kellett érni ahhoz, hogy mi egyáltalán tudjunk pályázni. Az első pályázatnál meg volt határozva, hogy mennyi pontot kell összegyűjteni, második pályázatnál is, ami már magasabb volt, és amikor már az Örökös ökoiskola címet pályáztuk meg, akkor ott már igen magas volt a pontszám. A pályázati felület nagyon rossz volt, excel táblázatban voltak a kérdések, amit kinyomtattunk és úgy kellett beadni, hogy kitöltöttük és elküldtük, így sajnos számítógépes dokumentációm nincs róla. Az örökös ökoiskola pályázatnál ez még rosszabb volt, mert folyamatosan elszállt a rendszer, azt nem tudtuk lementeni. Ami érdekes volt, hogy előre meg kellett mondani, hogy milyen új vállalatokat fogunk bevezetni az iskolába, ebből 3 db-ot kellett megneveznünk! Az elsónél vállaltuk azt, hogy részt veszünk öt napos erdei iskolában, aztán volt olyan vállalatunk, hogy a honlapot elindítjuk, a harmadik pedig eszközöket biztosítunk a gyerekeknek pl.: vízvizsgálathoz, vagy erdővizsgálathoz, az utóbbinál volt olyan, hogy nyertünk is egy hátizsákos pályázatot, amiben volt ehhez szükséges eszközök. Mivel kétszer pályáztunk az Ökoiskola címre, így összesen 6 db vállalatunk volt, azt hiszem ide tartozott még az, hogy elindítottuk az iskolakert programot és szelektív kukákat helyeztünk ki a folyosókra. Ezek voltak, ha jól emlékszem, de a legnagyobb vállalatnak az erdei iskolát mondanám. Volt egy

erdővel kapcsolatos projekt is, amire nevezünk, de sajnos az nem indult, és akkor azt valami másik programmal kiváltottuk, szerencsére nem vették ezt a pályázatban annyira szigorúan. Mindezeket a három évben meg kellett valósítani és tulajdonképpen úgy ellenőrizték, hogy dokumentálnom kellett képekkel, hogy ezt meg ezt megvalósítottuk, és kellett egy beszámolót készítenem. Hat év alatt sok minden megvalósult, megalakult, sokkal több versenyekre nevezünk be, pályázati pénzeket pedig el tudtuk menni a gyerekekkel ide-oda, bevezettük a kastélytúrát is. Az erdei iskola a covid miatt kicsit szünetelt, akkor nem is tudtuk megszervezni, elég részletes megszervezést is igényel, úgyhogy amit tudunk azt sikerült megvalósítani.

Mikor lett az ÖKO-munkaközösség vezetője? Van-e még olyan személy, aki összefogja az iskola ökoiskolai munkáját? Ha van, kik a tagjai? (pl: tanító, testnevelőtanár, művészetszakos tanár stb.)

Mikor megnyertük a pályázatot, akkor az igazgatónő egyből kinevezett az ökoiskola vezetőjének, így tehát 2016-tól vagyok vezető. Az ökoiskola munkacsoportjába szinte minden pedagógus benne van, hiszen kis létszámú tantestületünk van, illetve van egy fő technikai dolgozó is.

Ön hogy látja, az intézményvezető/ a nevelőtestület/technikai dolgozók/tanulók/ szülők hozzáállását, érdeklődését az ökoiskolához?

Nagyon jó az együtt működés, mindenki segít mindenkit, a szülők is lelkesen támogatnak minden ilyenfajta kezdeményezést vagy már meglévő programokat.

Milyen feladatai vannak egy iskolának, ha elnyerte ezt a címet?

Az elsődleges, hogy a három év alatt, amely időre elnyertük a címet, mindenféleképpen meg kell valósítani a 3 általunk megjelölt vállalásokat, illetve a pályázatban megnevezett dolgokat, amit az iskola már régebb óta működtet, folytatni, illetve bővíteni szükséges.

Ön szerint miben tér el egy ökoiskola az átlagos iskolától, ebben az iskolában az ökoiskola, hogyan nyilvánul meg?

Ezáltal még nagyobb hangsúlyt tudunk fektetni a környezeti nevelésre, a fenntarthatóságra, környezettudatos szemlélet kialakítására és a természetvédelem fontosságára. Sokkal több program valósul meg ezáltal az iskolában, hogy ökoiskola lettünk. Számtalan új programba csatlakoztunk be vagy szervezünk mi magunk is órai vagy órán kívüli programokat a gyerekeknek.

Az iskola milyen segítséget kap/kapott az iskola ökoiskolai munkájában? (pl: szaklapok, mentorálás, segédletek stb.)

Internet mindenféleképpen rengeteg lehetőséget ad, itt tudunk versenyeket, programokat keresni, illetve felhívások révén becsatlakozni sok új kihívásba, feladatba. Aki megpályázta a címet, annak részt kellett vennie egy továbbképzésen Pesten, erre a továbbképzésre egy másik kolléganőmmel mentem el. Két vagy három napos volt, ott egy kicsi betekintést kaptunk az ökoiskolák életébe, de annyira nagy mentorálás nem volt. Ezt magadnak kellett kialakítani, hogy neked milyen elgondolásaid vannak, megnéztem más iskoláknak az ökoiskolai munkatervét (ez nekünk is fent vannak a honlapon), megnéztem körülbelül, hogy mi az, ami nekünk is belefér és azt láttam, hogy tulajdonképpen ezeket mi is megcsináljuk pl.: TeSzedd! programhoz is mindig csatlakoztunk, én bevezettem az Erdők hetét, ami októberben van, ezt főként órán szoktam megvalósítani, ekkor kicsit az erdőkről tanulunk, állat vagy növényfelismerést játékos feladatokkal oldunk meg. Bevonni kollégákat ebbe nem is szoktam, mert ilyenkor 5-8. osztályig egy órát szánok rá, hogy az erdővel foglalkozunk kicsit pl.: erdész, vadász munkája, vagy fajok, növények, állatok felismerését viszem be nekik. Ezt az ökoiskolától kezdve indítottam el. Azzal, hogy az iskola ökoiskola lett, úgy gondolom, hogy több minden kerül be az iskola munkatervébe.

Milyen mértékben vesznek részt az ökoiskolai tevékenységekben, programokban a tanulók/szülők/pedagógusok?

Az iskola tanárai teljes mértékben részt vesznek benne és ezáltal az iskola tanulói is. A szülők pedig akkor, ha segítségre van szükségünk teljes mértékben támogatnak!

Az iskolának milyen külső kapcsolatai vannak, amelyek segítenek az ökoiskolai munkában, programok megszervezésében, vagy tevékenységekben?

Az iskola több szervezettel is együtt működik, mint pl. a Pilisi Parkerdő, visegrádi Madas László Erdei Iskola, esztergomi Duna Múzeum, visegrádi Apátkúti Erdei Iskola, Dunakanyar Kultúrtáj és Környezetvédelmi Egyesület.

Az iskola tanulói milyen nagyobb ökoiskolai projekteken vettek részt?

Az Ökoiskola cím elnyerésétől kezdve rendszeresen regisztrálunk a Fenntarthatósági témahétre, ami egy központilag szervezett program, az iskolának minden évben be kell regisztrálnia. Ez a témahét nagyon jó abból a szempontból, hogy a program honlapján vannak

óratervek, feladatok, s meg vannak adva azok a témakörök, ami köré lehet csoportosítani a témáinkat pl.: vagy a hulladékra, vagy a műanyagokra, ökológiai lábnyom csökkentésére helyeződik a hangsúly, ami segít nekünk abban, hogy az alsósoknak és a felsősöknek is össze tud rakni a témahét programjait. Tavaly láttam, hogy szerveztek továbbképzéseket is, de arra nem mindig van lehetőség elmenni, főleg, ha messze van. Volt olyan is, hogy külső helyszíneket is biztosítottak, például tavaly a Pilisi Parkerdő szervezésében a pilismaróti erdészettől jött el egy előadó, aki tartott egy előadást a gyerekeknek a pilismaróti halastónál. Most viszont ebben az évben ez nincsen, nem szervez ilyen előadásokat a Pilisi Parkerdő. Visegrád szervez, de elutazni ennyi gyerekkel az macerásabb, tehát nekünk azért jobb volt, hogy helyben volt, ezt most hiányolom, hogy nincsen. Ezen a témahéten mindenki részt vesz, minden órán minden kolléga valahogyan beleszövi, hogy például a technika órán, ha az újrahasznosításról van szó, akkor csinálnak valami újrahasznosított dologból valami játékot vagy valami képet. Én is ilyenkor úgy szoktam megtervezni az órát, hogy az évfolyamon megfelelő témához kapcsolódó órákat tartok. Tényleg kiemelném, hogy a honlap nagyon sok segítséget nyújt nekünk, hogy hogyan szervezzük meg a témahetet. Általában a köztársasági elnök szokta megnyitni ezt a hetet, ilyenkor van egy rendhagyó óra, tavaly például a Jane Goodall-lal volt egy ilyen óra, ezt főként a nagyobbakkal szoktuk. A kicsiknek annyira ezt nem szoktuk ajánlani, hiszen nem biztos, hogy végig tudják ülni. Ezen kívül vannak saját projektjeink, mint például a Víz világnapja, a Föld világnapja, Erdők hete, Állatok világnapja, Madarak és Fák napja! Illetve különböző versenyeken veszünk részt rendszeresen.

Ön szerint miben nyújt többet egy ökoiskola a tanulóknak?

Alapból megvolt az iskolában az ökoiskola alapjai, én azt gondolom, hogy kicsivel több programon tudnak a gyerekek ezáltal részt venni, kicsit nagyobb betekintést kaphatnak a témában, például el tudunk menni a Duna Múzeumba, vagy elmentünk az apátkuti iskolába, tehát ennek keretében több minden tudunk szervezni. Ha azt mondjuk, hogy ökoiskola vagyunk, és szeretnénk ezt meg ezt megvalósítani, akkor az jobban elfogadottabb, mintha azt mondanám, hogy akkor elviszem a gyerekeket valahova. Az ökoiskolában ez benne van, hogy szemléletformálás, a gondolkodásmódot kicsit megreformálni a gyerekekben. Az segíti őket, ha ki tudunk menni külső helyszínekre, amik igazán jók szoktak lenni például a Duna Múzeumban a Víz világnapján vannak programok és el tudunk látogatni, vagy a Geodába elmenni, tehát több lehetőség van arra szerintem, hogy a gyerekek egy nagyobb teret kapjanak ezekre az ökoiskolában. Több jelesnapot is tartunk, ami által nagyobb felületen érintkeznek a

gyerekek a környezeti neveléssel, ami fontos számunkra, hiszen szeretnénk hangsúlyozni, hogy mit tehetnek például az energiatakarékosság érdekében.

Hogyan és miben jelenik meg a tanulók iskolai életében az ökoiskola gondolkodásmódja?

Amit itt elmondunk, megmutatunk nekik, és mi is példát tudunk mutatni nekik, talán otthon is példát tudnak mutatni testvéreiknek, akár szülőnek is, hogy amit hallanak itt vagy látnak, azt elmondhatják nekik. Talán kicsit kijebb tudják vinni ezt az ökoiskolai gondolkodásmódot a barátok körébe, családok körébe. Én azt gondolom, hogy ez leginkább a hozadéka.

Milyen tevékenységekben, feladatokban jelenik meg az ökoiskola az iskolában/tanórán/napköziben/tanórán kívüli foglalkozásokon?

Én például szoktam ppt-eket készíteni egy-egy témában, vagy pedig felajánlok gyerekeknek például kémiához, biológiához vagy természetismerethez kapcsolódó témákat, amiből választhatnak és önállóan készíthetnek ők is egy előadást, hogy kicsit kutakodjanak. Szoktunk tartani Judit kolléganőmmel az egészséges életmódhoz kapcsolódóan olyan feladatokat, hogy egészséges ételeket kell készíteni, vagy például olvasókört is szervezünk a gyerekeknek, amikor olyan könyveket is szoktunk keresni, amelyek kicsit kapcsolódik akár a környezettudatos életmódhoz, akár valamilyen természetismereti dolgokra hívja fel a figyelmet. Tehát tanórán kívül is azért elég jól megtud már valósulni, tanórán szerintem alajáraton leginkább a természettudományos órákon tudjuk ezt bevinni. Próbálom ezeket az órákat úgy megtervezni, hogy a gyerekek összefüggésekben lássanak témákat, például van olyan, hogy felcserélem a tankönyv leckéinek sorrendjét, hiszen, ha földrajzból az esőerdőket tanulják, akkor én biológia órán meg az élővilágát mutatom be nekik és tanítom meg nekik, hogy egy globális képet kapjanak arról, hogy el tudják helyezni magukba ezeket a dolgokat, ne csak kis foltok maradjanak meg bennük, hanem nagy egység.

Ön hogy látja, mi az iskola erőssége az ökoiskola kapcsán?

A covid előtt szerintem nagyon jó volt, hogy el tudtunk menni az öt napos erdei iskolába. Ami most ennek a megszervezésében nehézség az az anyagi dolog, hiszen ez a program önköltséges, ezt nem támogatja semmi. Én hiányolom, hogy valami támogató szervezet kicsit támogatná a kis iskolákat, ez szerintem hátrányunk. Az erősség az, hogy lenne rá igény, szívesen jönnének a gyerekek, meg a szülők is sokat segítenek, a szülői támogatásokra is lehet nagyon számítani, például, ha össze kell dobni valamilyen anyagi támogatást, de mindenhogyan segítik a gyerekeket, meg a mi munkánkat is. A szülők a diákok és a tanárok nagyon jól együtt tudnak működni, egy jó kis közösséget alkot és ez mindenféleképpen erősség. Tényleg, hogy ha

valamit az iskolában nem tudunk megvalósítani, akkor a szülőknek szólunk és akkor lehet hozzájárulnak ahhoz, hogy ezt meg tudjuk oldani. Szerintem sok programot is szervezünk a gyerekeknek a tanévben, sok versenyre is tudunk menni, igaz nem feltétlen az ökoiskolával kapcsolatosan, de valahogy mégis kapcsolódik, hiszen, ha van egy olyan verseny, aminek a tétje az, hogy valahova el lehet menni kirándulni, vagy mondjuk elutazni egy másik városba, igaz az nem természet, de mégis a hagyományokat, kultúrát ezzel is lehet erősíteni. Amit még hozzátennék ehhez a kérdéshez, hogy a honlapunk nagyon jól működik. Állandóan frissítjük, megtalálhatóak rajta új képek, információk, tehát szépen beindult. Ezáltal is láthatóvá válik, hogy mi minden történik az iskolában.

Ön hogy látja, miben kell az iskolának fejlődni az ökoiskola kapcsán?

Anyagi forrás szerzésében, mert leginkább ez az, ami sok program megszervezésében kulcsfontosságú, vagy olyan pályázatokat keresni, amivel ezeket tudjuk támogatni. Úgy látom, hogy a tantestületben mindenki leterhelt, és egy-egy pályázat megírása is sok energiát és időt vesz el, így fontos lenne olyan személy keresése is, aki a pályázatok megírásában is segítene az iskolának. Nem kis feladat egy ilyen pályázatot megírni a tanári munka mellett, és tudjuk azt, hogy vannak olyanok, akik kimondottan ezzel foglalkoznak, de ez is pénzbe kerül.

Az iskola elnyerte a Madárbarát iskola címet is. Mikor pályázták meg a címet és milyen feltételeknek kellett teljesülni a cím elnyeréséhez?

2021/22-ben nyerte el az iskola a címet. Annyi volt, hogy kellett írnom a Madártani Egyesületnek egy levelet, hogy szeretnék erre a címre pályázni. Kaptam egy csomagot, amit ki kellett fizetni, tehát volt egy ára neki és kaptál egy madárodút, egy kitűzőt, meg volt egy papír, amit ki kellett tölteni, az volt a lényege, hogy el kellett kezdeni etetni a madarakat, és milyen madarakat figyelünk meg. Egy-két évig még nem adtam be, mikor megjött ez a papír, hanem kihelyeztük a madáretetőket és akkor utána mikor az ökoiskolai vállalásokat kellett teljesíteni, akkor beadtam ezt a pályázatot. Nem is egy pályázat volt, annyi volt, hogy dokumentáltam, leírtam, hogy milyen madarakat láttunk, lefotóztam és tulajdonképpen beküldtem és már meg is kaptuk, hogy madárbarát iskola. A madáritató kihelyezését is tervbe vettük, de egyelőre nem tudjuk, hol valósítsuk meg, hiszen az udvaron nagy hangzavar szokott lenni, arra gondoltam, hogy a nyáron helyeznénk ki, de akkor meg fel kell tölteni, folyamatosan figyelni kéne, szóval ez okoz ebben bonyolultságot.

Mit jelent, hogy egy iskola madárbarát? Ezt a címet az iskola meddig kapja meg?

Ez azt jelenti, hogy ha megkapjuk ezt a címet, akkor ez a miénk, tehát ezt nem vonják vissza, nincs kimondott ellenőrzés rá. Annyi, hogy ez a mi dolgunk, vállaltuk, hogy etetjük a madarakat rendszeresen és óvjuk a környezetüket. Tulajdonképpen ennyit jelent.

Milyen programokon vettek részt a gyerekek Madárbarát iskola keretén belül?

Csináltunk a gyerekekkel közösen madáretetőket, ami kihelyezésre került, viszont azok már tönkrementek az évek során, úgy, hogy tervbe van, hogy megfelelő anyag beszerzésével majd készítünk megint új etetőket, itatókat. A madarakat is meg szoktuk figyelni, illetve minden évben az év madaráról szoktunk készíteni egy plakátot, így felhívjuk a gyerekek figyelmét is arra, hogy miért vannak veszélyben egyes madárfajok és miért kell őket védenünk. Ezt a plakátot pedig a faliújságra helyezzük ki.

Hogy fejlesztik tovább az iskolai fenntarthatóságra nevelést?

Azt gondolom, hogy csináljuk tovább a programjainkat, esetleg kiegészítjük más programokkal. Sok mindent vállalunk a tanév során, szinte minden hónapban jut valamire lehetőségünk ezzel kapcsolatosan, de bármire nyitottak vagyunk, pályázatokat keresni, ami hozzásegíti azt, hogy még jobban tudjuk ezt az ökoiskolát, fenntarthatóságra nevelést tovább vinni és fejleszteni. Most például az iskola regisztrált a „Millió lépés az iskoláért” akcióhoz, és olyan jó látni, hogy olyan gyerekek is csatlakoznak ehhez, akik nem annyira tettek azért, hogy gyalogoljanak, így jó ilyenbe is becsatlakozni és kipróbálni minden új dolgot, a gyerekeknek pedig élvezik. Nyitottnak kell lennünk minden új dologra, hogy merjünk becsatlakozni ilyen programokba, mert mondhatjuk azt, hogy kis iskola vagyunk és persze nem fogunk tudni versenyezni egy olyan iskolával, ahol már 1100 fő van egy ilyen akcióban, mi pedig 28-an, de azt gondolom, hogy akik ebben az akcióban bent vannak gyerekek igenis szépen csinálják, vállalják. Amit ide sorolnék még, hogy még jobban minél több gyereket bevonni hasonló programokba, és felhívni a figyelmüket, hogy ha még két lépést is tesznek, az is ugyan olyan fontos, mint aki megtesz xy. lépést.

3.számú mellékletek

Képek a Pilismaróti Bozóky Mihály Általános Iskola ökoiskolai életéről, tevékenységeiről.

*1. kép
Miklós-deák völgy*

*2. kép
Bozóky Mihály az iskola névadója*

*3. kép
Kertész-kezek iskolakert*

4. kép
Pusztáink kék madara, a szalakóta c. rajpályázat rajzai

5. kép
Erdei túra Visegrádon

6. kép
Kisteleki Gergely solymász iskolai bemutatója

7. kép
Egészségnap az iskolában

8. kép
„TeSzedd” akció közben az iskola tanulói

9. kép
„Hátizsákban az erdő”

*10. kép
Víz világnapja a Duna Múzeumban*

*11. kép
Játék bolhapiac*

*12. kép
Alcsútdobózi Kalandpark*

13. kép
„Happy Hét” a felsőben

14. kép
Iskolakerti foglalkozás

15. kép
4. osztályos fiúk ásnak a kiskertben

16. kép
Őszi vásáron az iskolakert

17. kép
Madarak és fák napja
iskolakert rendezésében

NYILATKOZAT

Alulírott DORKA-HORVÁTH ZSÓFIA, a Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem, KAPOSVÁRI Campus, TANÍTÓ szak nappali/levelező* tagozat végzős hallgatója nyilatkozom, hogy a dolgozat saját munkám, melynek elkészítése során a felhasznált irodalmat korrekt módon, a jogi és etikai szabályok betartásával kezeltem. Hozzájárulok ahhoz, hogy Záródolgozatom/Szakdolgozatom/Diplomadolgozatom egyoldalas összefoglalója felkerüljön az Egyetem honlapjára és hogy a digitális verzióban (pdf formátumban) leadott dolgozatom elérhető legyen a témát vezető Tanszéken/Intézetben, illetve az Egyetem központi nyilvántartásában, a jogi és etikai szabályok teljes körű betartása mellett.

A dolgozat állam- vagy szolgálati titkot tartalmaz: igen nem*

Kelt: Kaposvár, 2023 év Április hó 28 nap

Hallgató

***Kérjük a megfelelőt aláhúzni!**

NYILATKOZAT

A dolgozat készítőjének konzulense nyilatkozom arról, hogy a Záródolgozatot/Szakdolgozatot/Diplomadolgozatot áttekintettem, a hallgatót az irodalmi források korrekt kezelésének követelményeiről, jogi és etikai szabályairól tájékoztattam.

A Záródolgozatot/Szakdolgozatot/Diplomadolgozatot záróvizsgán történő védésre javaslom / nem javaslom*.

A dolgozat állam- vagy szolgálati titkot tartalmaz: igen nem*

Kelt: Kaposvár, 2023 év APRILIS hó 28 nap

Belső konzulens

*Kérjük a megfelelőt aláhúzni!